

РЕШЕНИЕ

№ 38299

гр. София, 05.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 87 състав, в
публично заседание на 17.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Жана Петрова

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **8989** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), вр. с чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на А. С. Х., гражданин на Сирийската арабска република, чрез адв. Л. Д., срещу Решение № 1197/29.06.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС), с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 ЗУБ му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение поради противоречие с материалния закон, допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила и несъответствие с целта на закона. Жалбоподателят счита, че административният орган не е изпълнил задължителните указания, дадени с Решение № 37346/12.11.2025 г. по адм. дело № 10361/2025 г. по описа на АССГ, като не е извършил необходимата преценка на риска от принудително набиране за военна служба и не е обсъдил в пълнота представените в тази връзка доказателства. Оспорват се изводите на административния орган за противоречивост и недостоверност на бежанската история. Твърди се наличие на риск от преследване от страна на племето, към което жалбоподателят принадлежи, поради отказа му да се присъедини към неговите военни формирования и да участва във въоръжени действия. Оспорва се и извършената от административния орган преценка на актуалната ситуация в С. и в частност в провинция Д. ал Зор във връзка с предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. С тези аргументи от съда се иска отмяната на оспореното решение.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателя участва лично, както и чрез процесуалния си представител адв. Д.. Поддържа жалбата и иска отмяната на процесното решение, като

постановено при съществени нарушения на процедурата, поради неизпълнение на задължителните указания дадени на ДАБ, с които преписката е била върната за повторно произнасяне. Твърди, че не е съобразен рискът от преследване от племенните структури, съставляващи определена социална група, както съгласно ЗУБ, така и съгласно Регламент №1348/2024г. , тъй като спрямо жалбоподателя са налице конкретни и преки заплахи от саморазправа. Тези обстоятелства навежда като предпоставки за приложимост на нормата на .чл.9 ал.3 от ЗУБ.

Ответникът - председателят на ДАБ при МС, чрез процесуалния си представител, представя по делото актуална справка за С.. В съдебно заседание не се явява и не се представлява.

Софийска градска прокуратура - редовно уведомена, не изпраща представител по делото.

Административен съд София-град, I отделение, 87 състав, след като обсъди събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

А. С. Х. е гражданин на Сирийската арабска република, [дата на раждане] , арабин по етническа принадлежност, мюсюлманин сунит, неженен. Личните му данни са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 ЗУБ, тъй като не е представил оригинален документ за самоличност.

За първи път молителят е поискал международна закрила с молба вх. № ОК-13-1392/01.08.2024 г. на РПЦ - С.. В първото производство е мотивирал молбата си с нежеланието да отбие редовната си военна служба, тежките условия на живот и липсата на сигурност в С.. Посочил е, че е напуснал страната заедно с брат си А., а родителите, братята и сестрите му са останали да живеят там. Споделил е, че в С. няма работа, извършват се отвлечения и убийства и че докато е пребивавал в страната е излизал основно, за да работи, като е избягвал пунктовете за мобилизация. Заявил е, че не желае да отбива военна служба, за да може да работи и да подпомага семейството си. В това производство е представил фотокопия на индивидуални извлечения от гражданския регистър за себе си и брат си, както и на семейна извадка от гражданския регистър.

С Решение № 10321/01.10.2024 г. председателят на ДАБ при МС е отказал предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на А. С. Х.. Административният акт е обжалван и с Решение № 4311/09.02.2025 г., постановено по адм. дело № 9983/2024 г., Административен съд София-град, Първо отделение, 18 състав, е отхвърлил жалбата. С Решение № 6421/13.06.2025 г. по адм. дело № 2760/2025 г. Върховният административен съд, Четвърто отделение, е оставил в сила решението на АССГ.

Чуждият гражданин е подал последваща молба за международна закрила с вх. № КП-01-5109/19.06.2025 г. В нея се е позовал на променената обстановка в С. след падането на режима на Б. А. и на положението в района на Д. ал Зор. Посочил е продължаващи военни действия, присъствие на различни въоръжени формирования, напрежение между арабското население и Сирийските демократични сили (SDF) и опасения от принудително набиране на млади арабски мъже. Към молбата са представени справки и публикации относно актуалната ситуация в С., положението в Д. ал Зор и набирането за военна служба.

С Решение № 36-ОК/08.07.2025 г. на интервюиращ орган при ДАБ при МС последващата молба не е допусната до производство за предоставяне на международна закрила. Административният акт не е обжалван.

А. С. Х. е подал за втори път последваща молба за предоставяне на международна закрила с вх. № КП-01-6273/01.08.2025 г. По тази молба с Решение № 66-ОК/19.08.2025 г. на интервюиращ орган при ДАБ при МС същата не е допусната до производство за предоставяне на международна закрила. Административният акт е обжалван. С Решение № 37346/12.11.2025 г., постановено по адм. дело № 10361/2025 г. по описа на АССГ, Първо отделение, 4 състав, съдът е отменил

Решение № 66-ОК/19.08.2025 г. и е върнал преписката на интервюиращия орган при ДАБ при МС за произнасяне по последващата молба. В мотивите на съдебното решение е обсъдено представеното към последващата молба писмо от Гражданския съвет на Д. ал Зор към Самоуправлението на Североизточна С., съдържащо данни, че Х. е издирван и подлежи на задължителна военна служба.

След връщане на административната преписка производството е продължило по общия ред. Подадена е молба за предоставяне на международна закрила с вх. № ОК-13-3650/29.12.2025 г. на РПЦ - С..

С А. С. Х. е проведено интервю, отразено в протокол с рег. № УП 23537/22.01.2026 г., в присъствието на преводач от разбираем за него - арабски език.

По време на интервюто молителят заявява, че няма оригинални документи за самоличност, които може да представи. Казва, че в телефона си разполага със снимки на представени в предходното производство фотокопия на индивидуално извлечение и семейна извадка от гражданския регистър. Твърди, че в С. му е издадена лична карта, която не е получил. Заявява, че няма други документи, свързани с него или с бежанската му история. Молителят заявява, че е роден и е живял в [населено място], област Д. ал Зор. Казва, че към датата на интервюто селото е под контрола на новото правителство, което е установило контрол няколко дни по-рано, а преди това е било контролирано от кюрдските сили. Твърди, че положението със сигурността не е добро за него, тъй като арабските племена желаят той да се присъедини към тях и да се сражава срещу кюрдите. Посочва, че принадлежи към племето „А.“, което определя като голямо арабско племе. Казва, че е обяснил на представители на племето, че отказва да воюва, не желае да носи оръжие и да убива. Твърди, че представители на племето са поискали той да се присъедини към тях и да участва във военни действия срещу кюрдите, като са се свързали с него по телефона. Посочва, че са му казали, че знаят, че се намира в Република България, но следва да се върне в С. и да се присъедини към тях. Твърди, че ако се завърне, ще бъде убит, тъй като според племенните правила лице, което напусне племето, подлежи на убийство. Жалбоподателят поделя, че отдавна е имал намерение да напусне С., но не е разполагал със средства. С цел да осигури необходимите такива за заминаването си, е поискал помощ от баща си, като го е заблудил, че възнамерява да се жени. Обяснява, че баща му не е бил съгласен той да напуска страната, тъй като всичко било свързано с племето и се е опасявал племенната общност да не го обвини, че преднамерено е изпратил сина си в християнска държава.

Във връзка с „Ислямска държава“ Х. заявява, че мрази организацията, тъй като през 2014 г. много жители на селото му са били убити, сред които негов вуйчо и чичото на баща му. Твърди, че след навлизането на „Ислямска държава“ в селото част от местното население е възприело нейната идеология и че в района има спящи клетки на организацията. Посочва, че неговото семейство не споделя подобни разбирания и е против „Ислямска държава“. Чужденецът заявява, че баща му има две съпруги и общо 22 деца. Баща му, тъй като бил болен е подпомаган финансово от синовете си. Посочва, че една негова сестра живее в С. А.. Твърди, че е напуснал С. заедно с брат си А., който през ноември 2025 г. е бил върнат обратно в С.. Разказва, че около десет дни преди интервюто брат му бил спрял от маскирани лица, придвижващи се с мотоциклет, които му казали, че знаят, че е бил в Република България. Брат му успял да избяга, като след случая не е бил търсен повторно, но рядко напуска дома си и желае отново да напусне С.. А. С. Х. напуснал С. на 28.06.2024 г. по посока Турция, откъдето е пристигнал в Република България. Заявява, че е арабин, мюсюлманин сунит. Не е имал проблеми поради религиозната си принадлежност в страна си по произход. Относно етническия си произход казва, че понякога е бил обиждан от кюрди. Заявил е, че не е членувал в политическа партия, не е изразявал политическо мнение и не е

участвал в протести. Посочва, че не е служил в армията и е против носенето на оръжие. Казва, че не е получавал повиквателна за редовна военна служба. А. С. Х. твърди, че няколко пъти е бил търсен от кюрдските сили, при което е напуснал дома си и се е укривал в храстите, като това се случило около две години след установяването на кюрдски контрол в района.

Кандидатът заявява, че поддържа редовен контакт с роднините си чрез приложението „WhatsApp“. Като основна заплаха за себе си, посочва тази от племето му. Твърди, че представителите на племето очакват да се върне, за да го убият, защото след напускането си е заявил, че отказва да бъде техен поддръжник и член на племето. Казва, че не е бил арестуван, осъждан или подвеждан под наказателна отговорност. Посочва, че е напуснал страната си по произход заради кюрдските сили, предходния режим и племето си и че не би могъл да живее в друго населено място, защото племето би го намерило.

Като писмено доказателство в административното производство е представено фотокопие, ведно с превод, на писмо от Гражданския съвет на Д. ал Зор към Самоуправлението на Североизточна С.. В документа е посочено, че А. С. Х. е издирван и подлежи на задължителна военна служба.

По административната преписка е приобщена справка с вх. № МД-02-155/15.04.2026 г. на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ при МС относно актуалната обществено-политическа обстановка в С.. Според съдържащата се в нея информация към април 2026 г. страната се намира в процес на политически преход след падането на режима на Б. А.. Инфраструктурата остава силно разрушена, хуманитарните нужди са значителни, като наред с подобряване на обстановката по сигурността в отделни райони продължава присъствието на въоръжени групировки и остатъчни клетки на радикални организации. Отразени са и данни за завръщане на значителен брой сирийски граждани в страната.

С оспореното Решение № 1197/29.06.2026 г. председателят на ДАБ при МС, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 ЗУБ, е отказал на А. С. Х. предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. За да обоснове този извод Решаващият орган след като е извършил обстоен анализ на изложените от кандидата за закрила твърдения и е преценил достоверността им е установил съществени противоречия, непоследователност и развитие на твърденията му в различните производства за международна закрила. Тези обстоятелства са обосновали възникването на съмнения относно тяхната достоверност. Органът е посочил, че по време на първото производство, чуждият гражданин е мотивирал напускането си на С. с нежеланието си да отбие задължителна военна служба към режима на Б. А. и с тежкото икономическо положение в страната. Изрично е посочил, че не е имал проблеми с арабското си племе и не е бил заплашван от негови членове. По-късно в следващото проведено с него интервю и след настъпилите политически промени в С. и отпадане на изложеното от него като причина за напускането на страната му по произход основание кандидатът е представил съществено различна бежанска история, в която заявява, че причината да не може да се завърне в С. е конфликтът с арабското си племе, което настоявало да се присъедини към него и да участва във въоръжена борба срещу кюрдските сили. Навел е като причина за преследването спрямо него обстоятелството, че А. Х. им отказал да участва като подкрепи племето си и отказът му да носи оръжие.

Като е направена изрична съпоставка на всеки изложен от жалбоподателя детайл и същият е съпоставян времево с изложените преди и в последствие причини за търсената закрила, Решаващият орган е приел е, че не се установяват основателни опасения от преследване поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение и/или убеждение и че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8 ЗУБ.

При преценката за предоставяне на хуманитарен статут административният орган е обосновал

извода, че по отношение на молителя не се установява реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ. Относно основанието по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ е обсъдил актуалната информация за държавата по произход и е приел, че степента на насилие не достига равнище, при което жалбоподателят единствено поради присъствието си на съответната територия би бил изложен на реална опасност от тежки заплахи срещу живота или личността му.

В съдебното производство по делото от страна на ответника е представена справка от ДАБ при МС № МД-02-342/09.09.2026г., приета като доказателство по делото и от страна на жалбоподателя „Съображения относно международната закрила по отношение на лицата търсещи закрила от Сирийската арабска република – служба на ВКБООН от май 2026г. и Доклад на А. Internstional „С., край на безнаказаността, защита на правата“ от юли 2026г.

В хода на съдебното обжалване, жалбоподателя в проведеното съдебно заседание направи лично обяснение, в което посочи, че избягал от С. заради войната, гражданската война между много милиции. Не можел да се завърне в С. поради кръвната вражда, членове на племето с което имали проблем били въоръжени хора, към това добавя и членовете на ДАЕШ. Същите хора два пъти се опитали да убият брат му и се наложило да избяга от местността, в която живее. Той също получавал заплахи, но баща му убедил племената, че брат му вече е избягал отново, за да престанат да го търсят. Брат му бил в С., но се криел в Д.. В района в който се намирал преди, нямало действаща полиция. Ислямисти и терористи обикаляли постоянно из градовете в С.. Смята, че те го считат за предател, тъй като е избягал за Европа и ако се завърне щели да го убият веднага. Споделя, че в С. има части, където има изградени действащи структури на полицията, които могат да осигурят сигурност на населението, но той нямал близки там. Като такива посочва Д. И.. Информация за такива части от С. получил от брат си при неговото завръщане. Излага опасения, че при евентуалното си завръщане тъй като племената в неговия район са по-силни и имали право да арестуват и тъй като преди бил против ДАЕШ и терористите, те сега ги преследвали и имало опасност за живота му ако се върне там.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Оспореното решение е връчено на молителя на 07.07.2026 г. Жалбата срещу него е подадена на 14.07.2026 г. в срок, от адресат на оспорвания акт, който има правен интерес от обжалването, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Индивидуалния административен акт предмет на настоящото оспорване е издаден от компетентен орган а именно председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, мотивирано е с фактическите и правни основания за отхвърляне на молбата – чл.59, ал.1 и ал.2, т.4 АПК вр. чл.9, ал.2, изр.1 от Директива 2013/32/ЕС, съгласно чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ са обсъдени, както личното положение на кандидата за международна закрила, така и ситуацията в държавата му по произход по § 1, т.9 от ДР на ЗУБ.

При проведеното административно производство не се установява да са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, обуславящи отмяна на административния акт.

Неоснователно в това отношение е възражението на жалбоподателя, че административният орган не е изпълнил задължителните указания, дадени с Решение № 37346/12.11.2025 г. по адм. дело № 10361/2025 г. по описа на АССГ. С посоченото решение е отменено Решение № 66-ОК/19.08.2025 г. на интервюиращ орган при ДАБ при МС, с което последващата молба на Х. не е допусната до производство за предоставяне на международна закрила, и преписката е върната за ново произнасяне.

След връщане на преписката последващата молба е разгледана по общия ред. С жалбоподателя е проведено интервю на 22.01.2026 г., в което му е предоставена възможност подробно да изложи бежанската си история и опасенията си при евентуално завръщане в страната по произход. Обсъдено е и представеното писмо от Гражданския съвет на Д. ал Зор към Самоуправлението на Североизточна С., съдържащо данни, че Х. е издирван и подлежи на задължителна военна служба.

Обстоятелството, че след разглеждане на молбата по същество административният орган не е възприел заявленията от молителя обстоятелства като достатъчни за предоставяне на международна закрила, не представлява неизпълнение на дадените с предходното съдебно решение указания. Същите са били насочени към разглеждане и преценка на новите обстоятелства и доказателства, а не към постановяване на определен краен резултат по молбата.

Спазено е и изискването на чл. 35 АПК. От административната преписка и мотивите на оспореното решение не се установява органът да е пропуснал да изследва обстоятелство от съществено значение за случая. Заявленията от молителя опасения във връзка с племето „А.“, кюрдските сили, военната служба и актуалната ситуация в държавата му по произход са били предмет на обсъждане.

Относно материалната законосъобразност на акта:

Към датата на постановяване на оспореното Решение № 1197/29.06.2026 г. приложение намира Регламент (ЕС) 2024/1347 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г., приложим от 12.06.2026 г. Съгласно чл. 41 от Регламента от същата дата Директива 2011/95/ЕС е отменена, като позоваванията на нея се считат за позовавания на Регламент (ЕС) 2024/1347 съобразно таблицата на съответствието в приложение II.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

При преценката на тези предпоставки следва да бъдат съобразени и правилата на Регламент (ЕС) 2024/1347 относно оценката на фактите и обстоятелствата, субектите на преследване и закрила, действията и причините за преследване. Съгласно чл. 9, § 1 от Регламента действие представлява преследване, когато по своето естество или повтораемост е достатъчно тежко, за да представлява тежко нарушение на основни права на човека, или когато е налице съвкупност от различни мерки, включително нарушения на права на човека, която е достатъчно тежка, за да засегне лицето по сходен начин. Необходимо е и наличие на връзка между причините за преследване по чл. 10 и действията на преследване или липсата на закрила срещу тях.

Независимо от констатираните от административния орган противоречия в последователно заявяваните от молителя обстоятелства, съдът намира, че дори разгледани по същество твърденията му не обосновават наличие на предпоставките за предоставяне на международна закрила.

В настоящия случай от изложената бежанска история не се установява жалбоподателят да е бил преследван поради религиозната си принадлежност. При проведеното интервю Х. заявява, че е мюсюлманин сунит и не е имал проблеми поради изповядваната от него религия.

Не е установено да е бил преследван и поради арабския си етнически произход. Посочените от него случаи, при които е бил обиждан от кюрди, не са с такъв характер и интензитет, че да представляват преследване по смисъла на чл. 8 ЗУБ и чл. 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347.

По отношение на политическото мнение съдът съображава, че съгласно чл. 10, § 1, б. „д“ от

Регламент (ЕС) 2024/1347 понятието включва по-специално поддържането на мнение, идея или убеждение по въпрос, свързан с потенциалните субекти на преследване по чл. 6 и с техните политики или методи, независимо дали кандидатът е действал в съответствие с това мнение, идея или убеждение. Съгласно § 2 на същата разпоредба е без значение дали кандидатът действително притежава политическата характеристика, която е причина за преследването, ако такава характеристика му е приписана от субекта на преследване.

Жалбоподателят не е членувал в политическа партия или организация, не е участвал в политическа дейност или протести. Обстоятелството, че заявява отказ да носи оръжие и да участва във военни действия срещу кюрдските сили, следва да бъде преценено и от гледна точка на евентуално приписано политическо мнение. По делото обаче не се установяват конкретни данни отказът му да се присъедини към племенните формирования да е възприеман като израз на политическа позиция относно политиките или методите на съответния субект, нито поради такава действителна или приписана позиция спрямо него да са предприети или да съществува реална опасност да бъдат предприети действия с характера и интензитета на преследване.

Основните твърдения на молителя са свързани с опасения от кюрдските сили и от племето „А.“.

По отношение на кюрдските сили Х. заявява, че няколко пъти е бил търсен от тях, при което напуснал дома си и се укривал. Същевременно посочва, че не е служил в армията, не е получавал повикателна за редовна военна служба, не е бил задържан и спрямо него не е упражнявано физическо насилие.

Съдът съобразява и представеното писмо от Гражданския съвет на Д. ал Зор, според което жалбоподателят е издирван и подлежи на задължителна военна служба. Документът е относим към твърденията на Х. за риск от мобилизация и следва да бъде ценен в съвкупност с останалите доказателства, включително с актуалната информация относно контрола и обстановката в района. От значение е заявеното от самия Х. при интервюто от 22.01.2026 г., че към този момент родното му място вече се намира под контрола на новото правителство, докато преди това е било контролирано от кюрдските сили. Това обстоятелство е съществено при преценката дали твърдяната опасност от принудително набиране от кюрдските сили е актуална към момента на произнасянето.

Самото наличие на задължение за отбиване на военна служба не е достатъчно, за да се приеме преследване. Същевременно чл. 9, § 2, б. „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1347 изрично предвижда, че действие на преследване може да представлява наказателно преследване или наказание за отказ да се изпълнява военна служба при конфликт, когато изпълнението на военната служба би включвало престъпления или действия, попадащи в основанията за изключване по чл. 12, § 2 от Регламента. Поради това твърденията за отказ от военна служба следва да бъдат преценени с оглед конкретния характер на службата, последиците от отказа и наличието на връзка с причина за преследване по чл. 10 от Регламента.

Съдът съобразява и че отказът от военна служба може да бъде относим към преценката за преследване, когато е обусловен от морални, религиозни или политически причини и последиците от този отказ имат непропорционален или дискриминационен характер.

В случая не се установява спрямо Х. да е било предприемано наказателно преследване или да му е налагано наказание за отказ да отбие военна служба, нито да е бил задържан или подлаган на физическо насилие. Не са налице и конкретни данни евентуалната военна служба, за която се твърди, че е бил издирван, да би включвала извършването на престъпления или действия по чл. 12, § 2 от Регламент (ЕС) 2024/1347. Наред с това, предвид промяната в контрола върху родното му населено място, от събраните доказателства не може да се направи обоснован извод за актуален и индивидуализиран риск от преследване от страна на кюрдските сили.

По отношение на опасенията от племето „А.“ жалбоподателят твърди, че представители на племето са настоявали да се присъедини към тях и да участва във въоръжени действия срещу кюрдските сили, като са се свързвали с него по телефона и са настоявали да се завърне в С.. Посочва, че е отказал да носи оръжие и да участва във военни действия и че поради този отказ се страхува да не бъде убит. Жалбоподателя посочва в интервюто, че четири дни преди интервюто или на 17.01.2026г. новото правителство е освободило цялата община на [населено място], която преди това е била под контрола на К. (кюрдите). Той е бил търсен тъй като когато били под контрола на кюрдите, неговото арабско племе поискало от него да се присъедини към кюрдите, но той им отказал, защото не обичал да носи оръжие. В представената справка от ДАБ при МС № МД-02-342/09.09.2026г. се потвърждава изложеното от жалбоподателя, че на 17-18.01.2026г. [населено място] ез-Зор минава под контрола на Д.. Краят на сраженията настъпил през януари 2026г., когато армията на преходното правителство в съюз с местните племена разгромила С. и бил подписан договор разпускането на автономията. След тези събития за управител на областта е назначен Г. Е. ал С. А. – член на съвета шура на правителството за спасение на С., което представлявало гражданската администрация на Х. Т. ал-Ш. в област И. до декември 2024г. Бързото овладяване на района, за което свидетелства справка е било възможно след като местните арабски племенни вождове изоставили бързо каузата на кюрдската автономия и се присъединили към въоръжените сили на правителството. Към септември 2026г. областта се намира под пълен военен политически контрол на преходното правителство. Областта остава сред областите с най-високи нива на хуманитарна нужда в С.. Годишите на конфликт са оставили значителни щети на жилищната инфраструктура, здравни заведения, училища, напоителни системи и водоснабдителни мрежи. Засилващите се движения на връщане от края на 2024г. насам оказват допълнителен натиск върху вече претоварените услуги и инфраструктура, докато продължаващите икономически предизвикателства продължават да подкопават устойчивостта на домакинствата и усилията за възстановяване.

През януари 2026г. бързото изтегляне на SDF попретило на организираното предаване на операциите срещу ИДИЛ, но преходното правителство се опитало да преодолее общия дефицит в сигурността, чрез бързото създаване на центрове за набиране на полицейски служители. Съобщава се за множество случай на разбити клетки на ИДИЛ, в следствие на операции по сигурността в Д. ез- Зор , които разкриват продължаващата активност на клетки на „Ислямска държава“ в части от провинцията През август Силите за вътрешна сигурност разбиват клетка, свързана с ИДИЛ в Д. ез- Зор, като е арестуван лидера и няколко от членовете ѝ и неутрализирали лицето отговарящо за извършваните убийства от името на клетката. В справката се сочи, че сирийските арабски племена съставляват значителна част от населението на С. и населяват селските райони – особено в източната част на страната – както и крайнините на големите градове. Чрез тях режимът на А. си осигурявал политическа лоялност на племенните лидери, чрез мрежи на патронаж и назначения в парламента но не разчитал на тях като част от структурите на армията и службите за сигурност. Подобно на процесите след революцията на партията БААС през 1963г., когато селяни и жители на селските райони масово се насочват към градовете, днес племената се премествали в столицата Д.. Те се стремяли да се интегрират в новата държавна структура, възприемайки я като път към политическото овластяване. Така както партията БААС разчитала преди на селското население да затвърди властта си, днес новите управници използвали подкрепата на племената, за да укрепят влиянието си в столицата. Тази миграция е част от по-широка тенденция, при която племената не само се опитват да се адаптират към новия държавен ред, но и се стремят да го оформят, чрез политическа лоялност и общностна солидарност. По всичко изглежда, че гражданската война е довела до фрагментация на

установените обществени структури и норми и е променила социалната тъкан на сирийското общество. Така промотираният от партията БААС принцип на арабско национално единство и класови обществени отношения са били заменени от племенна солидарност, защото тя представлява общностна идентичност и колективна защита. През септември миналата година с цел да укрепи неформалните връзки с племенните структури в страната сирийската президентска администрация създава „Служба за племената и клановете“ оглавявана от Д. И. ал-Шейх известен още с бойното си име А. А. З. и дългогодишен саратник на А. ал-Ш..

Съгласно чл. 6, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2024/1347 субекти на преследване или тежки посегателства могат да бъдат и недържавни субекти, когато субектите по чл. 7, § 1 от Регламента не могат или не желаят да предоставят закрила срещу преследването или тежките посегателства. Закрилата следва да бъде ефективна и да няма временен характер, като по смисъла на чл. 7, § 2 това предполага предприемане на разумни мерки за предотвратяване на преследването или тежките посегателства и наличие на достъп на кандидата до тази закрила.

В жалбата се поддържа, че племенната принадлежност следва да бъде разглеждана като принадлежност към определена социална група, а самото племе - като недържавен субект на преследване. Съдът съобразява критериите по чл. 10, § 1, б. „г“ от Регламент (ЕС) 2024/1347, според които принадлежността към определена социална група предполага членовете на групата да споделят или да се възприемат като споделящи вродена характеристика, общ произход, който не може да бъде изменен, или характеристика или убеждение, които са до такава степен основни за идентичността или съвестта, че лицето не следва да бъде принуждавано да се отказва от тях, и групата да има отделна идентичност в съответната държава, тъй като е възприемана като различна от заобикалящото я общество.

Дори да се приеме, че при конкретните обществени и племенни отношения в района принадлежността към племето „А.“ би могла да бъде относима към понятието „определена социална група“, това не е достатъчно за предоставяне на статут на бежанец. Следва да се установят основателен страх от преследване спрямо конкретния молител и необходимата причинна връзка между преследването или липсата на закрила срещу него и някое от основанията по чл. 10 от Регламента.

В конкретния случай твърденията за отправени заплахи от представители на племето остават недостатъчно конкретизирани. Х. не посочва кои лица са се свързвали с него, кога са проведени разговорите и какви конкретни действия са предприети спрямо него в резултат на отказа му да се присъедини към въоръжените формирования. Не се установява преди напускането на С. спрямо него да е било упражнявано физическо или психическо насилие от представители на племето. При тези данни не може да се приеме за установено, че е налице реален и актуален риск от действие на преследване по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) 2024/1347.

Съдът съобразява и обстоятелството, че значителна част от семейството на жалбоподателя продължава да живее в С.. Брат му А. се е завърнал в страната през ноември 2025 г. Х. твърди, че брат му е бил спрян от маскирани лица, но е успял да избяга, като същевременно посочва, че след случая той не е бил търсен повторно. Тези данни, преценени в съвкупност с останалите доказателства, не обосновават извод за конкретен и актуален риск от преследване спрямо самия жалбоподател а са отнесени към жалбоподателя като предположения.

При съвкупната преценка на заявените от жалбоподателя обстоятелства и събраните в производството доказателства, съобразно критериите на чл. 8 ЗУБ и Регламент (ЕС) 2024/1347, съдът намира, че не се установява основателен страх от преследване поради раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Не се установяват действия с необходимия характер и интензитет, нито необходимата връзка между

твърдяната опасност и някои от основанията за преследване.

Поради изложеното правилно административният орган е приел, че по отношение на жалбоподателя не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец.

На следващо място, съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно липсата на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9 ЗУБ, съответстващ на статута на субсидиарна закрила по Регламент (ЕС) 2024/1347.

Съгласно чл. 9, ал. 1 ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността му като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Същите три категории тежки посегателства са предвидени в чл. 15, б. „а“ - „в“ от Регламент (ЕС) 2024/1347.

В конкретния случай не са налице основания да се приеме, че при завръщане в С. жалбоподателят би бил изложен на реална опасност от смъртно наказание или екзекуция по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 1 ЗУБ и чл. 15, б. „а“ от Регламент (ЕС) 2024/1347. Не се установява спрямо него да са били предприемани такива действия от официалните власти или от недържавен субект.

Не се установяват и предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 2 ЗУБ и чл. 15, б. „б“ от Регламента. Жалбоподателят не е бил подлаган на изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Самият той заявява, че не е бил арестуван, осъждан или подвеждан под наказателна отговорност. Изложените опасения от племето и кюрдските сили, преценени по-горе, не установяват реална и индивидуализирана опасност от тежко посегателство с посочения характер. Обстоятелството, че твърдяната опасност произхожда от недържавен субект, само по себе си не изключва приложението на международната закрила. Съгласно чл. 6, б. „в“ във връзка с чл. 7 от Регламент (ЕС) 2024/1347 тежките посегателства могат да произхождат и от недържавни субекти, когато държавата или стабилни, установени недържавни органи, контролиращи държавата или значителна част от нейната територия, не могат или не желаят да предоставят ефективна закрила, която не е с временен характер. В случая обаче липсват достатъчно конкретни данни, от които да се направи извод, че Х. е изложен на реална опасност от тежко посегателство от страна на племето „А.“.

Следва да бъдат разгледани и предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ, съответстващи на чл. 15, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2024/1347 - тежка и индивидуална заплаха за живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в ситуация на международен или вътрешен въоръжен конфликт.

При преценката на това основание следва да бъде съобразена практиката на Съда на Европейския съюз относно критерия за тежка и индивидуална заплаха вследствие на безогледно насилие, включително Решение от 17.02.2009 г. по дело С-465/07, Е.. Съществуването на тежки и лични заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие достига толкова високо равнище, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната държава или регион, поради самия факт на присъствието си там би било изложено на реална опасност от такива заплахи. Колкото в по-голяма степен кандидатът е конкретно засегнат поради фактори, свързани с личното му положение, толкова по-ниска степен на безогледно насилие е необходима, за да се приеме наличие на реална опасност.

При извършването на тази преценка следва да бъде съобразена актуалната обстановка в

държавата по произход и в частност в района, от който произхожда жалбоподателят - провинция Д. ал Зор. Политическата и обществената обстановка в С. е динамична, поради което значение имат и обстоятелствата, настъпили след напускане на държавата по произход, доколкото са относими към риска при евентуално завръщане.

От приобщената по административната преписка справка с вх. № МД-02-155/15.04.2026 г. на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ при МС е видно, че след падането на режима на Б. А. С. се намира в период на политически преход. Същевременно продължават да са налице сериозни проблеми със сигурността, присъствие на различни въоръжени групировки, активност на радикални организации, разрушена инфраструктура и значителни хуманитарни нужди.

От данните относно провинция Д. ал Зор се установява продължаваща нестабилност и наличие на инциденти, свързани със сигурността. В жалбата също се сочат данни от справката за въоръжени сблъсъци между Сирийските демократични сили, арабски племенни формирования и клетки на „Ислямска държава“, както и за засилена активност на последната в района.

От публично достъпните данни се установява, че през месец януари 2026г. сирийското правителство и кюрдските Сирийски демократични сили са сключили споразумение, поставящо началото на примирие и интеграция на кюрдските райони и сили в структурите на държавата. Поставено е началото на търсена устойчивост и гарантиране на сигурността в северните и североизточните райони на страната, където живее това етническо малцинство.

В конкретния случай, от приетите по делото доказателства не се установява, че към настоящия момент на цялата територия на С. конфликтът достига до ниво, пораждащо сериозни и потвърдени основания да се смята, че търсещият закрила, върнат в С., в конкретен регион, поради самия факт на присъствието си на територията се излага на реална опасност да претърпи тежки заплахи срещу живота или личността си.

Установено е, че в момента не е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на цялата страна. Въпреки че в някои части има спорадични сблъсъци и локални нарушения не следва насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно. Сблъсъците в определени части на страната са спорадични и като такива не могат да се оценят като въоръжен конфликт.

Наличието на нестабилност, въоръжени инциденти и дейност на различни въоръжени формирования обаче не е достатъчно само по себе си за приложение на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ и чл. 15, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2024/1347. Необходимо е степента на безогледно насилие да е такава, че цивилно лице единствено поради присъствието си на съответната територия да бъде изложено на реална опасност от тежка и индивидуална заплаха за живота или личността му, или конкретни особености на личното положение на молителя да обуславят по-висок индивидуален риск.

По отношение на Х. не се установяват такива лични обстоятелства, които да го поставят в положение на специфично повишен риск. Твърденията относно кюрдските сили, военната служба и племето „А.“, преценени по изложените по-горе съображения, не установяват индивидуализирана и актуална опасност от тежко посегателство.

Наред с това от наличната по делото информация не може да бъде направен извод, че степента на безогледно насилие в провинция Д. ал Зор достига изключително високо равнище, при което всяко цивилно лице единствено поради присъствието си там би било изложено на реална опасност от тежка и индивидуална заплаха за живота или личността си.

По отношение на представените справки за ситуацията в С. съдът съображава, че съгласно Устройствения правилник на ДАБ при МС дирекция „Международна дейност“ събира, поддържа и актуализира информация за държавите по произход, включително относно политическата, обществената и икономическата обстановка и спазването на правата на човека. Съдът цени

съдържащите се в справките фактически данни в съвкупност с останалите доказателства и с личната бежанска история на молителя.

Поради изложеното съдът намира, че по отношение на жалбоподателя не са налице предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 ЗУБ, съответно по чл. 15, б. „а“ - „в“ от Регламент (ЕС) 2024/1347, за предоставяне на хуманитарен статут.

Не се установяват и други обстоятелства, които да обосновават предоставянето на международна закрила.

Съдът намира, че по отношение на жалбоподателя не са налице и предпоставките за приложение на забраната за връщане по чл. 4, ал. 3 ЗУБ. Не са установени конкретни данни, че при връщането му в С. животът или свободата му ще бъдат застрашени поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение, нито че ще бъде изложен на опасност от изтезание или друго жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

С оглед на изложеното съдът приема, че оспореното Решение № 1197/29.06.2026 г. е издадено от компетентен административен орган, при спазване на установената форма и административно-производствените правила и в съответствие с приложимите материалноправни разпоредби.

Жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, I отделение, 87 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. С. Х., гражданин на Сирийската арабска Република, срещу Решение № 1197/29.06.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 ЗУБ му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: